

Samverkan mot människohandel och prostitution – ett idéburet offentligt partnerskap (IOP)

1 Bakgrund och syfte till överenskommelsen

Människohandel är vår tids moderna slaveri. Det förekommer i Sverige och i Helsingborg och måste förebyggas och bekämpas. Människor utnyttjas i syfte för sexuell exploatering, inom tiggeri, i tvångsarbete, tvingas begå kriminella handlingar och ibland sker även exploateringen rum i våra hem. Detta påverkar vårt samhälle, vår trygghet och säkerhet men främst de personer som faller offer för exploateringen.

”Människohandel innebär rekrytering, transport, överföring, hysande eller mottagande av personer genom hot eller bruk av våld eller andra former av tvång, bortförande, bedrägeri vilseledande, maktmissbruk eller missbruk av en persons utsatta belägenhet eller givande eller mottagande av betalning eller förmåner för att erhålla samtycke från en person som har kontroll över en annan person i syfte att utnyttja denna person. Utnyttjande skall innebära åtminstone utnyttjande av andras prostitution eller andra former av sexuellt utnyttjande tvångsarbete eller slaveri eller med slaveri jämförbara bruk och sedvänjor, trældom eller avlägsnade av organ.” (FN Palermoprotokollet 2000)

Frälsningsarmén i Helsingborg påbörjade hösten 2015 en kartläggning av situationen i Helsingborg i samtal med olika aktörer i staden. Ett arbete med att öka den lokala förmågan att förebygga, motverka och bekämpa människohandel och prostitution började samt ett arbete för att kunna erbjuda skydd och stöd till brottsutsatta. Frälsningsarmén tog initiativet till Helsingborgs nätverk mot människohandel och prostitution juni 2016 och har samordnat det fram till januari 2024 då socialförvaltningen tog över samordningen. Bland nätverksdeltagarna finns Frälsningsarmén, Polisen, Socialförvaltningen, Helsingborgshem, Hotellgruppen, Kvinnojouren och Brottsofferjouren, Bevakningsgruppen och Respekt Thai. Samverkan inkluderar både förebyggande arbete och arbete med ärenden som berör människohandel och prostitution.

Frälsningsarmén i Helsingborg arbetar med ett rättighetsbaserat stöd till individer utsatta för olika former av människohandel. Man arbetar också aktivt med förebyggande och direkt uppsökande arbete med och för kvinnor inom thaimassagebranschen via verksamheten Respekt Thai. Utgångspunkten har varit att man inte kan bekämpa människohandeln som enskild aktör, det kräver ett brett samarbete mellan myndigheter och civilsamhälle, både idéburna och näringsliv. Ett idéburet offentligt partnerskap är ett sätt att samverka.

Denna samverkansmodell som parterna har arbetat utifrån har genom ett projekt kallat Stad för Stad blivit en handbok och ett kunskapsstöd tillgängligt för andra städer att ta del av för att öka den lokala förmågan att förebygga, motverka och bekämpa människohandel och prostitution. Under processen med detta projekt började samtalen kring att ingå i ett idéburet offentligt partnerskap. Det beslut som kommunfullmäktige tog i januari 2019 att ge Socialnämnden i uppdrag att tillsammans med Frälsningsarmén och Helsingborgs nätverk mot människohandel och prostitution samordna och ansvara för stadens samlade insatser och samverkan för att förebygga, upptäcka och förhindra människohandel och prostitution ligger också till grund för samtalen kring detta avtal.

Frälsningsarmén och socialtjänsten ser idag ett behov av att utveckla en djupare samverkan både kring det kortsiktiga och det långsiktiga arbetet med, men också kring förebyggande insatser. Vårt mål är att arbeta både för den utsatta individens förutsättningslösa rätt till skydd och stöd, samt för en positiv samhällsutveckling.

Målgruppen är personer utsatta för människohandel och prostitution. De gemensamma insatserna baseras på målgruppens beskrivning av sina behov och parternas resurser.

Genom att samverka och bidra med olika erfarenheter och resurser ska parterna arbeta med att förebygga förekomsten av människohandel och prostitution. Detta med fokus på identifiering av utsatta, den initiala behovsbedömningen och hur parterna fortsatt kan komplettera varandra under en stödprocess.

Därför vill vi inom ramen för det idéburna offentliga partnerskapet samverka kring:

1. Stöd till individer utsatta för människohandel genom:

- Framtagandet av en gemensam plan för initial ärendehantering och parallellt stöd
- Samverkan vid kortsiktigt stöd till utsatta individer
- Samverkan vid långsiktigt stöd till utsatta individer

Syftet - ett förutsättningslöst, rättighetsbaserat stöd till brottsoffer utsatta för människohandel.

2. Förebyggande verksamhet genom

- Spridning av de gemensamma lokala rutinerna
- Insamlandet av nätverkets statistik
- Internetuppsök
- Regelbunden uppsökande verksamhet

Syftet - att förebygga förekomsten av människohandel i Helsingborg.

2 Värdegrund

Partnerskapet ska bygga på respekt för parternas olika förutsättningar, öppenhet och en dialog som karakteriseras av ömsesidig tillit, lyhördhet och förståelse. Detta för att på bästa sätt tillgodose våra målgruppers behov utifrån individuella förutsättningar. Även långsiktighet, transparens och acceptans för konstruktiv återkoppling är centrala i värdegrunden. Vidare bygger avtalet på respektfull och varsam hantering av de medel som möjliggör verksamheten.

3 Avtalsparter

Socialförvaltningen Helsingborgs stad

Organisationsnummer: 21 20 00 – 1157

Johan Klingborg, Socialdirektör

johan.klingborg@helsingborg.se

Frälsningsarmén

Organisationsnummer: 80 20 06 - 1688

Elisabeth Beckman, Förvaltningschef och firmatecknare

elisabeth.beckman@fralsningsarmen.se

4 Tid för överenskommelsen

Överenskommelsen avser perioden [2025-01-01] till och med [2028-12-31]. Två månader innan halva avtalstiden passerat (261231) ska parterna utvärdera överenskommelsen och revidera den vid behov. En översyn av den ekonomiska ersättningen ska göras. Om parterna inte är överens om ersättningen upphör överenskommelsen utan föregående uppsägning efter dessa två år. Vid avtalstidens utgång upphör överenskommelsen ändå utan föregående uppsägning.

Överenskommelsen kan sägas upp i förtid, varvid 12 månaders uppsägningstid ska tillämpas.

5 Samverkan

Samverkan mellan Frälsningsarmén och Helsingborgs stad sker när det gäller individärenden utifrån den utsatta personens bästa så kallad 'victim first' principen. Vi strävar gemensamt efter att arbeta flexibelt utifrån våra respektive roller för att tillsammans kunna erbjuda varje potentiellt utsatt person i Helsingborg tillgång till ett förutsättningslöst, rättighetsbaserat skydd och stöd.

I vårt gemensamma arbete utgår vi ifrån nationella riktlinjer, använder nationella och regionala resurser och förankrar dessa på den lokala arenan för att kunna möta behov och verka för en positiv samhällsutveckling i vår stad.

Ärenden inkommer till Frälsningsarméns och Helsingborgs stad från olika aktörer och personer, samt genom ansökan om stöd från individer som utsatts/utsätts. I hanteringen av ärenden samverkar vi bland annat på följande sätt:

1. Vid akuta insatser utifrån kontakt från polisen arbetar vi i enlighet med den upparbetade lokala rutinen inom Helsingborgs nätverk mot människohandel och prostitution.
2. Vi tar emot ärenden från varandra efter hänvisning/förfrågan från endera parten samt utifrån en behovsanalys.
3. Vi samverkar kring personer som befinner sig i utsatthet eller som lämnat utsatthet utifrån hänvisning från annan aktör till endera parten.

6 Resursfördelning inom partnerskapet

Parterna är överens om att förevarande partnerskap uppfyller de kriterier som utredningen Idéburen välfärd, SOU 2019:56, uppställer på idéburna offentliga partnerskap, dvs:

1. Partnerskapet är ett samarbete mellan en eller flera offentliga aktörer och en eller flera idéburna aktörer i välfärden,
2. Partnerskapet syftar till att uppnå ett gemensamt allmännyttigt mål,
3. Såväl den offentliga som den idéburna aktören bidrar med resurser.

Parterna ska arbeta flexibelt utifrån sina respektive roller för att tillsammans kunna erbjuda varje potentiellt utsatt person i Helsingborg tillgång till ett förutsättningslöst, rättighetsbaserat skydd och stöd. Stödet anpassas utifrån behov och person samt möjligheten att få tillgång till stöd genom det offentliga.

Parterna är även överens om att den rådgivnings- och stödverksamhet som Frälsningsarmén bedriver inom ramen för överenskommelsen är kostnadsfri.

Frälsningsarméns resurser och aktiviteter

- Personalresurser till att genomföra verksamheten och för att tillsammans med Helsingborg stad samordna och koordinera arbetet inom ramen för avtalet.

- Praktiskt och socialt stöd till individer utsatta för människohandel baserat på brottsoffers grundläggande rättigheter utifrån artikel 12 i Europarådets konvention.
- Kontaktpersoner vid behov via Frälsningsarméns volontärverksamhet.
- Resurser till koordinering av arbetet med internetuppsöket.
- Resurser till koordinering och genomförandet av arbetet med statistikinsamlingen.
- Lokaler för genomförandet av verksamheten.
- Administrativa resurser för samverkansarbetet och det individuella stödet.
- Underlättande av samverkan med Frälsningsarméns andra verksamheter och nätverk av kontakter inom civila samhället.

Helsingborgs stads resurser och aktiviteter

- Informera våra invånare om att de kan vända sig till verksamheten.
- Identifiera personer som har behov av verksamheten och vid behov följa med dem dit.
- Se till att våra medarbetare känner till verksamheten och samverkar med den.
- Stötta med marknadsföring av verksamheten till medarbetare.
- Regelbundet delta i verksamheten i samband med internetuppsök.
- Ge stöd till Frälsningsarmén i form av information om vilka insatser/aktiviteter SOF kan erbjuda.
- Vara sammankallande till möten med nätverk och kärngrupp för Helsingborgs nätverk mot människohandel och prostitution.
- Ha representanter närvarande vid samtliga möten med nätverk och kärngrupp.
- Medverka i framtagande av gemensam plan för initial ärendehantering och parallellt stöd.

Årligt bidrag:

Helsingborgs stads bidrag till Frälsningsarmén ska för 2025 uppgå till 200 000 kr, för 2026 till 200 000 kr. (Bidrag för 2027 och 2028 omförhandlas senast 261231.)

Bidrag ska utbetalas till Frälsningsarmén senast den 31 januari respektive år.

7 Organisation

Aktiviteterna planeras, samordnas och följs upp genom en arbetsgrupp som träffas regelbundet, minst två gånger per termin. Arbetsgruppen består av representanter från båda parter. Det är båda parter ansvar att föra en god dialog och närvara på dessa möten.

En styrgrupp med representanter för parterna etableras för att följa partnerskapet och vara ett forum där problem och svårigheter kan lyftas, förändringar kan diskuteras och övergripande planering görs. Alla principiella beslut som rör insatserna i detta partnerskap ska beslutas av styrgruppen. Styrgruppens uppdrag är att följa och följa upp arbetet och bereda väg för det gemensamma utvecklingsarbetet. Styrgruppen träffas i anslutning till att arbetsgruppen har haft sina möten.

Frälsningsarmén ska vara sammankallande till styrgruppsmöten.

8 Uppföljning och utvärdering

Överenskommelsen ska bygga på tillit och följas upp av parterna två gånger per år. Vid uppföljning ska parternas insatser följas upp i avtalet.

Frälsningsarmén ska varje år lämna skriftliga redogörelser för hur anslaget från Helsingborgs stad disponerats. Frälsningsarmén ska kunna tillhandahålla och redovisa statistik över antal kontakter, stödsamtal samt över antal personer som nåtts av det förebyggande arbetet i internetuppsöket.

Om det skulle framkomma att Frälsningsarmén använt erhållna medel uppenbart utanför ramen för avsedda ändamål ("felaktig medelsanvändning"), äger Helsingborgs stad rätt att framställa krav på återbetalning av det belopp som berörs av felaktig medelsanvändning. Parterna är dock överens om att återbetalning inte ska ske om

- a) Frälsningsarmén kan visa att sådan omsorg som rimligen har kunnat krävas har iakttagits eller om

- b) omständigheterna av något annat skäl sammantaget är sådana att det framstår som oproportionerligt att framhärda ett återbetalningskrav mot Frälsningsarmén.

Utvärdering av avtalet ska göras årligen.

9 Omförhandling, hävningsrätt samt tvist

Båda parter kan kräva omförhandling av bestämmelserna i avtalet ifall den ena eller den andra parten inte fullföljer sina åtaganden, eller omständigheter tillkommer som inte gått att förutse vid avtalets undertecknande. Vid tvist ska detta lösas genom dialog.

Frälsningsarmén förbinder sig att följa tillämpliga lagar, författningar samt normer och föreskrifter som utfärdas av statliga och kommunala myndigheter och verk inom deras verksamhetsområde.

10 Tillägg

Tillägg till eller ändringar i detta partnerskap ska upprättas skriftligen och undertecknas av båda parter.

11 Underskrift

Avtalet upprättas i två likalydande exemplar varav parterna tagit del av varsitt.

Helsingborg datum

För Helsingborgs stad

För Frälsningsarmén

Johan Klingborg

Elisabeth Beckman

